

Sy-li spěwał,
Pillnje džěłať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoј mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwość da.

Njeh ty spěwał
Swěrnje džěłať
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Dušl daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ól křmana
Žiwność je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. F.

• Sserbske njedželske kopjeno. •

Budyšin

11. měrca 1928

Bautzen

Čištoć a nakład Esmolerjez křiwiczišćejnje a knihańje jay. družst. s wobm. rak. w Budyšinie.
Wutħadza kóždu kobotu a plaćńi běrtlěńje 78 listnych pjenjełow.

Dfuli.

Micha 6, 3—8.

Mjeno profety Micha je nam derje snate, pschetož Micha wěšćeži, so ma s Bethlehema-Čfrata tón pschińcź, kiž budže w Israelu s knjesom. Micha bě ja Samaristku a Jerusalem Boži ģud do přědka prajik, ale potom, jako bě tutón ģud dopjelnjeny, tež Božu ģnadu s nowa pschipopwědať a pschi tym na wumožniķa s Bethlehema poķasať, kiž budže w Israelu nowe kralestwo měra a sboža postajicź; ja to pak ma Boži lud Božu dobrotu s woprawdžitej pobožnoścžu wotruncź.

Hdnž je nam tuto ģłowo runje ja ģwjaty póstny czaš date, dha dže nam prajicź, kať boħacze je Boža dobrotu naš wobħnadžika, so njebyħmy teje ģameje njedostojni byli, ale ja to džakowni ģo ja prawe Bože džeczi wopokasali.

Profeta Micha ģebi ģada: „P r a w y d ž a k s a B o ž e d o b r o t y.“ Wón ģo naš prajcha: „Njeħy pójnať Božu dobrotu, kotruž je tebi wopokasať, dokelž ģy ģo wot njeho wotwobrocziť?“ A wón naš napomina: „Džakuj ģo jemu, niz se swonkownymi skutkami, ale s pschepodacžom ģwojeje wutrobny!“ —

„Šħto ģym tebi cžiniť, mój ludo? A s cžim ģym cze wobcžežowať? To praj mi!“ To je ģnujaza sķoržba wurudzeneje wutrobny, kotraž je ja druheho wšħo cžiniķa, wšħo woprowaķa a ja to wjeķeķy džak wocžakowaķa, ale ja wšħu ģwoju dobrotu a luboścź jenož njedžak žnjaķa. To je ģórķe našħonjenje! Kať něķotry nan, kať něķotra macź wo tym wě! Tu je nan lutowať a ģebi wšħě wjeķela sarjeķ, so byħu džeczi něšħto mēķe, ģo lēķje a lōķe mēķe ģacź wón we ģwojim žiwjenju; sķoncźnje

je ģwojim džecžom ģwoje kubķo, ģwoju žiwnoścź, ģwoje samōjenje pschewoštajik wo dowěrje, so budža jemu džakownje wšħu luboścź a dobrotu sarunacź. Wón je ģo myľik. Wone ja to mējachu, so je to nanowa pschikřusħnoścź, so ģwoje džeczi sařtara; ja to jemu kať woķebity džak njeķřusħa! Sa ģwoje stare lēķa dořtawa lēķy, šħtož ja ģwoju žiwnoścź trjeba. Džeczi bēķu na wšħu jeho luboścź a dobrotu saħyķe.

Kať bē ģo israelski lud wot ģwojeho Boha wotwobrocziť, saħywšħi na wšħitķe jeho jemu wopokasane dobroty. A kať bē ģo Bóh nad tutym ludom ģmiliť: „Ja ģym tebe s Eģiptowsķeje wuwjedł a s robotneje křēķe wumohł a přjedny tebe pójřkať Mójřaķa, ģarona a ģirjamu.“ Wumōjenje s Eģiptowsķeje bē ja israelski lud najwjeķeķe sbožo. S ģoseřom bēķu do Eģiptowsķeje pschikřili; ale potom, ģdnž bē ģo Israel ģam wulki lud sčžiniť, bēķu Eģiptowsķy kralojo na to myľili, kať byħu tutón žuřy wulki lud potķocžili, ģaj sanicžili. Bóh je jich s tym sđeržak, so je jich s Eģiptowsķeje wuwjedł. Toħodla bē paķaħ-ģwjedžen, jutrowny ģwjedžen, jich najwjeķeķe wjeķele; s tyķazami bēķu ģo na nim w Jerusalemje sešħli, so byħu ģo Bohu ja to džakowali.

A kať bē Bóh jich s Eģiptowsķeje wuwjedł, kať bē jich do ģlubjeneħo křaja nuts wjedł: „Mój ludo, spomń wšħať, šħto Balak, Moabski kral, wobřamknył bēšħe, a šħto Bileam, Beorowny ģyn, jemu wotmoķwi, a šħto je ģo staķo wot Sitima ģacź do Gilgala, so by pójnať prawdoścź toħo ģnjeķa.“ Israel bē ģacź s ģordanej a s tym ķe ģanaansķim mjeřam pschikřoť a wšħitķe ludy, kiž bēķu jemu napschecziwo řtali, pschewinył. Tuž ģo Balak, Moabski kral, kiž tam w Sitim byđlešħe, jich boķešħe. Wón da Bileama, wěšħcžerja pschi ģufracze, proģncź,

so by pschischoł a tutón lud, kiž bě s Egiptowskeje pschicžahnył, pokliwał. Bileam bě řo s woprědka wobarał tam hiež; a hdyž bě tola pschischoł, bě israelske džěczi požohnował. Kajke hnujaze wopokasmo Božeje hnady sa tutón lud!

Wola Sitima bě hišće Mójšař řwój lud na sacžehnjenje do řlubjeneho kraja pschihotował. A jako bě na bliskej horje Nebo wumrěł, wjedžeřche Josua jón psches Jordan do řwjateho kraja, a to do Gilgala, hdyž přeni krócž řwój pařah řwjecžachu. (Jos. 4, 19.) To bě řbožowne řkónčjenje ičh řchtyřzpcžilětneho pucžowanja psches puřczinu. A s mjenomaj Sitim a Gilgal bu we wutrobje řoždeho řraełity wulke, řwjate dopomnjecze a s tym ta pschikřluchnořcz wubudžena, řo Bohu pschězo s nowe řwěru sa to džakowacž.

Nařch němřki lud je wójnu řhubił. Esměny řo hišće Boži lud mjenowacž? Esměny prajicž, řo řmny wot Boha wobhnadženy lud? — Hdyž na to hladamy, řak řo wulki džěl nařcheho luda wjazny sa Bohom njeprařcha, řak je řo wot Boha wotwobrocžil, řak — jenož sa tutu řemju řiwny — jenož řošchty a řubka tuteje řemje pyta, dha drje řo nam řak řda, řacž njebyřmny wjazny mjenja Božich džěczi hódni byli. Dha njeje nam džiwne, řo Bóh nař řež řhlořta. Ale hdyž řež na to hladamy, řak wjele je nam Boža dobrota wotajila, dha njeřožemny řo jemu sa to dořcz džakowacž. Nařch lud je wjele pocžerpił a tola njeje řahinył. Wofebje jene je jemu wotřalo, mjenujzny te duchowne mozy, s kotrymiž řo ludowe řbožo twari, pschede wiřchěm nařcha řřchecžřijaniřka wěra. Řež pola nař je řesuř řacžahnył. A w nařchim ludu je řutherowa řolebka řtała, toho muža, kiž je řwój lud řařo ř řorlu řboža, ř řwjatemu piřmu a s tym ř řesuřej dowjedł, kiž je nam se řwoje ř řmjercžu na řřchizu a se řwojim horjeřtawanjom a ř njeřjuřpěczom pucž s hřeřchneho wotrocžitwa won a řařtup do řlubjeneho kraja, do njeřjeřkeje domiřny nuts pschihotował. Raž řraeł řwój pařah, řak řměny my řwój jutrowny řwjedžeň řwjecžicž. Řak mamny řež my pschicžiny dořcz, řo Bohu sa jeho dobroty s řyle řwutrobu džakowacž.

Tohodla to prařchenje: „S čim móžu toho řnjeřa řjednacž?“ Wřchelle widomne řnamjenja řidowřkeje pobožnořce řo tu mjenuja. Ale s toho wařchnja, po kotrymž tuczi řidža, kiž njeřadža řo nařařacž dacž, to činja, pōřnawamy, řo čzedža se řwojimi prařchenjami profetu jenož wuřměřchecž a haničž. Čhedža s tym prajicž, řo Bóh řařřich darow tola njeřpotřeba, ani řapalneho wopora s wjele boranami ani ředžneho wopora s wjele wolijom. řaj, woni pschisřtaja: „Abodyrbju ja mojeho přenjeho narodženeho řyna sa moje pschěřtupjenja dacž? Abodřód mojeho řiwota sa hřeřchi mojeje duřche?“ Wopor džěcža bě pōhanřke hrube wařchnje řapalneho wopora (2. řraeł. 3, 27) a hrořnořcz psched řnjeřom. řuž ři-řcha řim wotmołwi: „Prajene je tebi, čřlowjecze, řchto dobre je, a řchto řón řnjeř wot tebe řada.“ řy njeřřebaiř řo wjazny sa tym prařchecž, pschetož řy derje wěřch, řchto je psched Bohom prawe: „Bože řłowo džeržecž, lubořcz wopokasacž a řo poniřowacž psched Bohom.“ Bóh widži wutrobu. řchtož Boha lubuje, řón řo wo to pōřzuje, řo by jeho řařnje džeržal a po Bože řwoli řiwny był; řón řo nad bliřřchim w jeho nury řmili a jemu horje a dale pomřha; a řón poniřny wotřawa, dořelž wě, řo wřchitko, řchtož je a ma, ma s Božeje hnadneje ruři.

Wřchitko to, řchtož řiřha řwojemu lude ř praji, je řež sa nař piřane. řuczi jeni praja: řjeřřebamy řemřchi řhodžicž, móžemny řež domach abo wonřach w Bože řřworbje řwojemu Bohu řkřicž; tam druřny praja: řjeřřebamy řwoje darny řo wofebite řřutki řřchecžřijaniřkeje lubořce woprowacž, móžemny

řež hjes toho druhim lubořce wopokasacž. Wěřce! Ale řacž čzi, kiž řenje do řaneho Božeho doma njeřřchitřdu, řo woprowdže ř njemu modla a jemu řkřuža? — Wěřce njeřože řebi řež niřřtón s řemřchitřhodženjom a s dobrými řřutřami řwoju řbožnořcz řařkřicž. A huřto dořcz na to wřchitko řesajařowe řłowo řrechi: „řón lud řo ře mni pschibliřuje se řwojim řtom a čřeřci mje se řwojimaj hubomaj; ale ičh wutroba je dalo řo wote mnye“ (řes. 29, 13). řenož řón řchřtom, řotrehož řorjeň je wutrobna lubořcz ř řesuřej, řež dobre pōřdy njeře. řřkřucha řwoja wutroba tomu řnjeřej?

Bóh čhnył nam psches řwojeho řswjateho řucha nařchey woczi rořjařnicž, řo byřmny widželi a pōřnali, řak bohacze řmny psches řesuřa wobhnadženi, řo byřmny řo s džaknej, wjeřke ře řwutrobu ř njemu měli, doniř njeřbudžemny tam horjeřch nowe jutry řwjecžicž! Bóh řpořcz nam prawe řwěru, řo by řež wo nař řeřalo: řoje řwoczi hładate ř řainje na toho řnjeřa! řřuli! řamjeň.

W řwójatym pōřtnym čřařu.

řłob: řo čřelo čhemny pohřebacž.

řłój řbožniřko, řón pōřtny čřař
Čřzu, řaž řo řkřucha, řwjecžicž řař,
řłodž řwoje čřežke čřerpijenje
řeřř we mni nowe řiwjenje!

řiřiř řwój řy njeřł na řolgatha,
řam řkōřtniřny čře řřchizuja,
řam čřerpiřch čřwile najčřeřřche
A njeřwuprajne bolocze.

řam řwój řřchiz ře ře řbēnjeny
A na řjōň řy řy pschibity.
řam řy řy pschelał řwoju řre ř
We řřchiznej martri bolōřnej.

řak řara nař řy lubował,
„řa nař“ řo řakle woprował —
řa wěczne wumoženje řam
řwój řrwawny wopor pschinyeřł nam.

„řa nař“ řy řy řo woprował —
„řa nař“ řo na řřchiz pschibicž dał.
řchřto řole dořcz ře ř wopomni
We řwoje ř hřeřchnej wutrobi?

řwoj' přenje řłowo s řřchiza bě
řa njeřřchecželow prařchenje:
řim, řōřcze, woda ř hřeřchi ře!
řchřtož čřinja, řim je njeřnate. —

řa řřchizu, řmilnořcz řnjeřowa,
řak řbožnoř' čřiniřch hřeřchniřka!
řo paradiřa řřchacē dže,
řa s pōřřwny hřeřchom wodačze.

řak pōřcže řrořřřtowanana mačž
Čzi řwoja, hdyž da řřchizowacž
řso řy na drjewo pōřlecža,
řo řřchiz był nam řchřtom řiwjenja!

Wřchē hřeřchi řwěta njeřeřch řy,
řot Boha wopuřřchčeny řy!
We ře najčřeřřchey hōđřinje
Bóh wřcho na tebe řladžeřche.

Kať jara ƒo czi ƒzyſche picz
W najwjetſchej cziwili! — Czertow ſbicz
Esam dyrbjesche — ƒmjercoz pſchewinocz,
So mohli my nect ſbóznj bycz!

Ty ƒmjercozi ſtyſknu mocz ƒy wſať,
Stutt wumozenja doƒonjať.
Eſy woľať: „Doƒonjane je!“
Ty dzerziſch kraſne dobnocz!

Do rukow Wotza poruczj
Ty ƒwoju duſchu we ƒmjercozi,
Eſy njebjescha nam wotewriť,
S czi my do ƒwětka naſ pſcheſadziť!

J. W.

W Urje w Kaldejskeje.

W Urje w Kaldejskeje ƒyndlesche w dawnym czaſu, kať nam Biblija w 1. Mojj. 11 a 12 powjeda, Abrahamowa ƒwójba. Tuton daloti kraj Aſiſkeje je pſchezo hižo wuczennych a wěrja-
znych t ƒebi wabiť. Tať je tam teť wědomnoſtna eſpedizija puczowala, kotruť bęsche Britiſki muſeum a Pennſylwanſta univerſita wuhotowalej. Wona dyrbjesche tam te wot dawna ſnate a wukhwalene rowy kralow pytacz a pſchepytowacz.

To je wona teť cziwila a to ſ jara dobrym wuſpěchom. Kralow abo krala ƒameho, t. r. mumije, njeſku drje namať-
kali, tola pať mnoho pomoztanťow dawnych czaſow, haj ƒamo ſ lětow wokoľo 3500 do Chryſtufoweho naroda.

Sady w rowje krala namaťachu 4 kraſne ſkote łódze; dwě łódzi ſtej wſchelako wudebjenej; dwě niz. Tute 4 namaťan-
ki ƒu ƒobu te najrjeńſche wudzeťki ſkótnitarjow, kotreť ƒu hacť ƒem w Traľu wurpli. Nimo toho ƒu tam namaťali: ƒlěborne a ſkote keluchi, ſchliczi, farany, blesche a wſhelke druge ſkote wězki; teť nadeńdzechu tam harju ſ 12 trunami a dobnoczerſki wos — Triumphwagen. — Tutej ſtej drje ſ drjewa, tola jara bohaczje ſe ſkotom wudebjenej.

Tať ƒo po 5500 lětach wotkrjwaja potajniſtwa tnych kra-
jow, wo kotrychť nam naſcha Biblija na přenich ſtronach po-
wjeda. To je ſajimaze. Bnwaja nam ſ tym tola teť bóle a bóle wotkrjete potajniſtwa tamnych přenich bibliſkich krajow a potajniſtwow, wo kotrychť mamy jenoť krotke powjescze.

Tuta namaťanka dopomina nať na te wulke a bohate namaťanki w druhim nam ſ Biblije derje a lěpje ſnatym kraju, w kraju pyramidow, w Egnptowſkeje.

Modlitwa.

Anjeze, tiť Ty ƒy žorľo wſcheje dobrocziwocze, kotrehoť ƒmilnoſcť je nad wſchěmi Tvojimi ſkuttami, a kotryť Ty ƒo ƒmileſch nade wſchitkimi, kotſiť ƒo Tebe boja, kať ƒo nan nad dzećzimi ƒmila, Anjeze, ſpožcz, ſo ƒo my we wſchěch tnych-
noſczach a nuſach tuteho ſemſkeho žiwjenja ſ dowěrjenjom do Twojeje wole ſtajamy a wſchitko, ſchtoť Tvoje hnadne přjedy-
wjedzenje ſczele, ſe ſpokojnoſczu pſchijimamy! Hamjeń.

Zyrkej a ſtat.

— **Sakſta ſynoda** dzerzi ƒwoje wuradzowanja. Póndželu ƒu ƒo ſynodalajo, mjes nimaj Eſerbaj k. wſchſchi ſarať Do-
maſcha a wſchſchi wuczer kantor Hanczka, w Drježdžanach ſhromadzili a hižo ſ dzeľom ſapoczeli. S tutoho podamy we ſcžehowaznych cziſkach to najwazniſche.

— **Krajny žarowanſki džen** bę w Němſkeje 4. mērza, w Sakſkeje niz, a tohodla niz, doľeť bę ƒo w Lipſku maťa ſa-
poczala. Schtoť wě, kajki ropot a kajki njemēr maťa ſa ƒobu ma, tón wě, maťa a žarowanſki džen na jenym dnju, to je nje-
mózna wěz. Tohodla je teť prawje, ſo Sakſta tutu njedželu jaťo krajny žarowanſki džen njeſwjeczi. A doſtojniſche by bylo, hdy by po tym žyľa Němſta cziwila; pſchetoť to je nje-
doſtojne ſa tajki ƒhutny džen, ſa naſchich padnjennych rjekow, krajny žarowanſki džen ƒwjecziť a tola ƒwjedzenje a ſabawy a reje dowolecť na tutym naſchim padnjennym wěnowanym dnju. Je ſpodziwne, ſo to czi, tiť maja wo tym roſſudziť, njeſpóſnawaja a njeſchipóſnawaja. Tohodla je prawje a teť doſtojne, wopominanje naſchich rjekow ƒobu ƒmjertnu nje-
dželu ƒwjecziť a to tať doľho, doniť ƒo ſtat a wſchnoſcze a ſaſtupjerſtwa njeſku pſcheſwědcziťe, ſo dyrbi njedžela wopo-
minanja padnjennych rjekow bycz teť cziwila njedžela bjeſe wſcheho ƒwětneho ropota.

— **Wólby do woľadneho ſaſtupjerſtwa.** Pſchichodne lěta budza ſa zyrkej kať ſa woľady roſſudne lěta. Tohodla je nuſ-
ne, ſo ƒo do woľadneho ſaſtupjerſtwa a zyrkwineho pſchedeſteji-
czerſtwa wola woľobny, kotreť, kručze ſtejo na ſakladze ewan-
gelſkeje wěrny, ƒwěru dzerza ƒwojeje zyrkwi a woľadze, ƒo nje-
bojo, ſa nju wuſtupicz pſched tymi, kotſiť pſchecziwo njeje wo-
juja, ƒo njeſtrachujjo teť pſched tymi, kotſiť ƒami hiſchcze we zyrkwi hacza ſ rěczemi a je ſadžerženjom dzeľo zyrkwi a wo-
ľady. Tajkich mužow a tajke žony budze zyrkej w pſchichod-
nych lětach nuſnje trjebacz, hdyť nať wſcho njempli. Tohodla poſtarajmy ƒo nětko pſchi wólbach, ſo zyrkej tajkich tam ma,
hdzeť jich trjeba. A prózujmy ƒo wo to, ſo ƒmy ƒami tajzy, ſo ƒmy ewangelſzy ſchecziwenjo a woľadni ſ wutrobu, ſe ƒlo-
wom, ſe ſkuttom!

— **Krajny biſkop D. Thmels** bę, kať teť 4. mērza tu wo-
ſjewichmy, napominať, ſo bychmy my ewangelſzy njeſcheczi-
wajzy wutrali w tym prózowanju ſa ewangelſku ſchulu, ſa to, ſo bywa wukublanje ewangelſkich dzećzi ſaľožene na nabožinu a na ewangelſke wěruwuſnacze. Nowina „Dresdner Volksztg.“
wužiwa tuto ƒhutne napominanje ſa ƒwoje ſaměry a nad-
padny pſchecziwo zyrkwi, ju wuſměſchejo. Piſche mjenujzy t to-
mu naſtať pod napiſymom: „Laťt uns beten . . .“. Doľeť lěwe ſtrony njemóza dženka wjazny prajicz a wumjaťotacz, ſo je ewangelſka zyrkej ſepjera a grat monarchije, praja a wu-
mjetuja jej, — doľeť tola dyrbja něſchto prajicz a wumjeto-
wacz —, ſo je ſepjera a grat wěſtnych politiſkich partejow. A pſchicziwa tajkeho noweho nadběha pſchecziwo zyrkwi ƒu jim biſkopowe ƒłowa, hacžrunjeť teť wone njeſku ſe ſtejniſchcza partejow, ale tola ſe ſtejniſchcza zyrkwi rěczane. Niz zyrkej, ale politiſke partaje ƒu ſ tutoho žyľe ethiſkeho a nabožneho a zyrkwineho praſchenja — nabožina ſchule — ſcziwila poli-
tiſke praſchenje a politiſke ſchcžuwanje. A ſa tuto praſchenje, ſa to, ſo ƒo dzećzi na ſaľožku nabožiny wukubľaju, ƒu ſtarſchi wſchěch móžnych ſtron a worſchtow, teť doľeť ſtarſchich ſ worſch-
ty dzeľaczeryow. A ſa to dyrbjeli wſchitzny ſtarſchi bycz, kotſiť ſpóſnachu, ſo to bjeſ nabožiny we wukubľanju kať dožyľa we žiwjenju njeńdže. Eſnadť je runje tuton nadpad tamneje ſozialdemokratiſkeje nowiny na biſkopa a zyrkej ſ pſchicziwu, ſo ƒo jich wjazny ſtarſchich ƒhutniſcho ſ tutym žyľym praſche-
njom ſaběra.

— **Ewangelſki ſchulſki ſtrať w Póľſkeje.** Ewangelſzy burjo ſ 5 kolonijow pſchi rězy Bug pola Domacewa ƒu ſchulſki ſtrať ſapoczeli. Schule, do kotrychť jich dzećzi ƒhodza, ƒu nimale žyľe ewangelſke; 9 dzeľatkow dzećzi je ewangelſkich. Lěta doľho

dořawaju pak tute škole jenož poljskich katoljskich wučerjow. Pod ruskim knjeźstwom mějachu tute škole stajnje ewangeljskich wučerjow. Ewangeljszy burja šapodachu wšelake próstwy, so bnych sažo ewangeljskich wučerjow dostali. Pšchezo sažo buchu wotpoławani; bu jim prajene, so ewangeljszy wučerjo tu njejsu. Na to rořbudžichu ſo burjo sa strař, njeřczelechu džeczi wjazy do škole. Tež pšched starořtu a poliziju, kotřiz chynchu jich nuřowacž, njeřofachu. Wobrocžichu ſo na ewangeljskeho generalsuperintendentu; tutón jich namořwjeřce, ſo strařka wřdacž. Po tutym napominanju ſu cžinili a nětko wjazy njeřtrařtuja. S tym wěřo njejsu tež wuhlady na pšchemějenje lěpřce. Poljszy katoljszy wučerjo rořwucžuja dale w jich školach. Znyka naležnořcž je nowy dopořas sa to, kak hubjenje to ſ tej tař mjenowanej ſwobodu nabožiny w Poljskej je.

Wšelake ſ blisřa a ſ dalša.

— **Lužiske wořady!** Běch njedawno dale Drježdžan. Tam řlychach wšelake wo Lužicy, wořebje wo našich řerbřkich wořadach. To řamřne prajesce mi něřto dnjow do toho něřto, kotřiz bě ſ herbřkich krajow. S křotka bě to něřdže tole: „We řužiskich wořadach ſo hiřcže pořtne nutnořcže džerža a řu řamo derje wopřtane. Haj řamo tař je, so hořpodarjo a hořpořny tež něřtoho ſ cželedže do pořtnych řemřchenjow řezelu!“ Jena wořoba, kotřiz bě pšched 40 a 50 lětami huřto we Lužicy pšchewwala, wjedžeřce powědacž wo tym, kak řu tehdy ſ cžřiwdami se wřchěch wjeřtow do Wožeho domu řhodžili, so bnych tam w řhromadneř nutnořcži wopominali řwjaty pořt. — Što mamy my Lužiczenjo ř tomu prajicž? Sda řo mi, so je naša řhwalba lěpřca hač ju řařlužimy. Sda řo mi, so řo našemu cžajeř pšchilicža to řhwalobne, řchtož řu našci přjedownizy řařlužili. Sda řo mi, so řo naređ našeho cžajeř pšchemařo sa to řtara, so by hōdny byl tuteje řhwalby. Tež sa nař Sserbow pľaczi: „Was du ererbt von deinen Vätern hast, erwirb es, um es zu besitzen!“ — A tu jedna řo wo řwjaty pořt! Njeje tař, so mamy řōždu hōdžintu wutřebacž sa to, so bnych hōdni byli toho wumōženja, kotřez řesuř řhryřtuř sa nař je dobyř. Njednřbimy my tohodla runje řwjaty pořtny cžaj wutřebacž sa to, so řo podnřrimy ſ nowa do wřcheho džiwneho, řwjateho, řchtož předuje, a so řebi řwoju wěru a dowěru do droheje řařlužby našeho řbōžnika řwěřžimy a řo wobnowimy we řwojeř ewangeljskej wěřtořcži, so řesuř řhryřtuř je junřcōč do najřwječřischeho řařchōř a nam wěčřne wumōženje dobyř — pšchirunaj tekřt njedjele řnvoavit! — a so my njetřebamy ani drugeho wřchřscheho měřchnika ani druge a dalřce woprowanje, sa řo pak, so my tutón jedny wopor ſ Golgatha a tutoho jeneho wřchřscheho měřchnika trebamy a bjes njeho njewobřteřimy a njewořtanjemy. — We řwjatym pořcže řmy! To praji nam protřřka. Tuž wobřwědcžmy to řebi a druhim, — a druhim w řyřkwi a řwonřach řyřkwe, we Lužicy a řwonřa Lužicy!

— **Ewangeljska wořada Budyřina** je tydženja řararja řchneidera, řiz dořal w řhryřtawje řtutkowasce, witařa. S tym řu sažo wřchě jeje řařřte měřtna wobřadžene. To je tež wulzy nuřne pšchi tym wobřchěřnym džele, kotřez wořadni duchowni maja, a to cžim bōle, dořelž je přeni řarar abo primarius ſ dobom ře superintendentom.

— **Lutherřkich** byřli na řemi na 65 milijonow. Něřto wjazy hač pořořza ſ nich řyřli w Němřkej, a w Němřkej sažo najwjazy ſ nich w pořnōžnym džele. Po Němřkej řu Pořnōžna řmerika a pořnōžne řraje řuropy te, w kotřich řu wořebje

lutherřzy. Lutherřke wěruwřnacže je wořebje wěruwřnacže pořnōžnych krajow.

We **Wřotřřlawju** budže po řswjatkach, wot 30. meje hač do 4. junija wulki řjěřd młodžiny. Ewangeljske towarřřwa řōnřřce młodžiny ſ znyře Němřkej řo tam we wulkej řlownej řřhadžowanzy řeřdu. Pšchihoty sa to řo hižo cžinja. řobřřřtdom sa mařu je sa tuto řeřdženje wotnajaty. Tař budže mōžno, tež pšchi řyřlym wobdželenju se wřchěch krajow, wřchěch wobdželnicow w jenym rumje řjednocžicž. My se řařřce mamy tu pšchihodnu řřladnořcž, řo pšchi tutym wulkim wuřotowanju našceje řōnřřce młodžiny wobdželicž a runje tař řōnřřka młodžina našchich řyřřkich wořadow.

řruřta ewangeljska unireřřka řyřkej cžeřpi kač druge řyřkwe pod tym, so duchowni pobrachuja. Wona ma na 7500 wořadnych řařřřwow; pšchi tař wulkej licžbje je nuřa cžim wjetřřca. Wořebje pobrachuja kandidaczi duchownřřwa, t. r. tajzy bohōřřlowzojo, kotřiz řu řtudije na univeřřřřch řřōncžili. We lěcže 1890 mejeřce unireřřana ewangeljska řaropřřřka řyřkej jich 447 kandidatow, w lěcže 1920 pak jenož 229 a w lěcže 1925 hiřcže mjenje, jenož 197. Měcž by wona pak jich dnyřbjala řnajmjeřřca 310. Něřto lěpře je to ſ hiřcže řtudowazymy bohōřřlowzami. Měcž by jich řyřkej dnyřbjala na 3600, w řymřřřř semestru 1926/27 mejeřce pak jich jeno 2150; pōrnjo 1924/25 je pak to hižo sažo pořtup; tehdy bě jich jeno 1835. So je njedōřřřř tař wulki, ma w tutej řyřkwi kač tež w druhich wřchelake pšchicžiny: We wōjnje je wjele młodnych bohōřřlowzow padnyřlo; wjele řarřřch řararjow, kotřiz bnych hižo přjedny se řřlužby hič mōhli, to njemōžachu, njemějo byřdlenja; něřř jich tehōdla nadōbo wjele sa křōtki cžaj se řřlužby dže abo řmjercž jich se řřlužby wořa; wjele řtudowaznych a wjele řarřřch je nuřa a tradanje inflazije řatřřřřřř, na duchownřřřwa řtudowacž, dořelž řu runje duchowni tehdy řobu we wulkej nuřy byli; sažo druhim je inflazija řnjemōžnika, na bohōřřlowřřwa řtudowacž, dořelž pjenjeřny wjazy njedōřřřahaju; řdobom řada řebi řtudium řam něřřle wjazy pjenjes hač přjedny; wōjna a inflazija je tež něřōtrymžřuli, řiz řnadž bnych hewar na bohōřřlowřřwa řtudowali, lubōřcž a pšchewwědcženje, kotřez řebi runje tutón řtudium řada, wřala. Nino toho je na tutym njedōřřřřř tež to wina, so dnyřbi řo jich pšchezo wjazy řařřřch měřřnow řařōřowacž, wořebje we wulřich měřřach, kač to, so dnyřbjaj řyřkwe wřchelake nowe řařōřřřřwa w řyřkwi a jeje řiwjenju pšchiprawjecž, dořelž řebi nowy a pšcheměnjeny cžaj to řada. Tež je řo se řamřneje pšchicžiny cžaj řtudija podlěřřřřř, řchtož řdobom tež sažo wjazy řřēřřřwa řada. Tař pšchima jene do drugeho. Tola je tu se pšchiběrazej licžbu řtudowow tež pšchiběraza nadžija, so řo tutón njedōřřřř po cžaj řuřuna. Tuta nadžija je cžim řyřřřřca, dořelž tola powřchitřřownje tež sažo lěpřce řřōřmjenje sa nabožinu a řyřkej w ludu pšchiběra. To pak niřōho njewuřwobōdža wot pšchiběřřřřř, řtudowaznych bohōřřlowřřwa podpřeracž, hđež to jenož mōžno. Tehōdla řu tež n. pšch. we řařřkej wřchě eřōřije, tež te řchřyři nowe eřōřije našceje Lužicy, sa bohōřřlowzow řřpendije wuřřajite, a řrajna řyřkej řama runje tař ſ jara nahladnymy řřēřřřami. Wjeřelmy řo toho a pomhajmy řobu wřchitzy, my řserbjō tež ſ tym wořebje, so podpřeramy našce „řowarřřřwa pomōzy“ pak ſ tym, so řōžde lěto pšchinosřřř pľacžimy, pak ſ tym, so jehō dželo ſ darami a wotřřřřřř řyřřřř, pak ſ tym, so pšchi řwajřach a druhich řwjedženjach řwjedžeřřřř řbēřřř řřladujemy!

řřřřřř: W. we W. řa řaetare. — R. w R. řa řřřřř.

řamōřwity ředaktor: řarar Wřřřřř w řōřřřřřř.